

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 27. 8. 2025

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0109/SO/2025

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0109/SO/2025 smerujúci voči vysielaniu televíznej programovej služby TA3 vysielateľa C.E.N. s r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 16 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 8. 9. 2025

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 27. 8. 2025

Podnet na preverenie č. 0109/SO/2025 zaevidovaný dňa 29. 5. 2025

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: *Téma dňa*

Deň a čas vysielania: 30. 4. 2025 19:50 hod.

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie: AT/87

Dátum: 20. 8. 2025

OBSAH PODNETU:

„Vážená Rada pre mediálne služby,

dňa 30. apríla 2025 o 19:50 odvysielala televízia TA3 v rámci relácie Téma dňa diskusiu na tému politického protestu časti kultúrnej obce proti vystúpeniu opernej speváčky Anny Netrebko v SND. Relácia sa niesla v jasne jednostrannom duchu – pozvaný hosť (bývalý riaditeľ SND) dostal bez akéhokoľvek oponenta rozsiahly priestor na prezentáciu svojich osobných postojov, ktoré mali politický charakter, obsahovali viaceré nepravdivé tvrdenia a boli podané ako fakt, nie ako názor. Moderátorka ich nijako nevyvažovala ani nespochybnila, čo je v priamom rozpore s § 25 zákona č. 264/2022 Z. z., najmä:

- písm. a) – požiadavka na všestrannosť a názorovú pluralitu v rámci programovej služby,
- písm. b) – požiadavka na objektívnosť a nestrannosť, vrátane povinnosti oddeliť komentár od spravodajskej informácie.

1. Šírenie nepravdivých informácií o financovaní vystúpenia

Hosť relácie opakovane tvrdil, že vystúpenie Anny Netrebko stálo približne 300 000 € a že tieto náklady mala znášať štátna inštitúcia (SND), ktorá súčasne „likviduje rezort kultúry“, prepúšťa zamestnancov a ruší inštitúcie. Tento výrok je zavádzajúci – ako bývalý riaditeľ SND vie, že podobné produkcie sa bežne organizujú formou spolupráce a nemusia byť financované z verejných zdrojov. Bez faktického základu naznačuje plytvanie verejnými prostriedkami a obviňuje súčasné vedenie SND a ministerstvo kultúry z nekompetentnosti. V tejto veci sa pritom SND vyjadrilo, že náklady na koncert sú pokryté zo vstupného a komerčných príspevkov sponzorov koncertu. Moderátorka túto informáciu nijako nekorigovala ani nevyvážila.

2. Dehonestácia publika – účastníkov koncertu

V odpovedi na otázku moderátorky, kto sú vlastne ľudia, ktorí na koncert prišli, hosť uviedol, že ide aj o ľudí, ktorí „autenticky podporujú Putinov režim“, „sú cynickí“ či „vojna na Ukrajine je im ukradnutá“. Takéto generalizujúce a hanlivé výroky o náhodných občanoch, ktorí navštívili verejné kultúrne podujatie, považujem za absolútne neprípustné v rámci verejného vysielania. Moderátorka tieto výpovede nijako nespochybnila, čím nepriamo vyjadrila súhlas s paušálnym nálepkovaním časti populácie.

3. Politická propaganda bez oponentúry

Hosť opakovane zdôrazňuje nehospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami. Neskôr povie, že sa politicky vyjadruje až teraz, za „hrôzovlády“ p. Šimkovičovej. Opäť klame a zavádza bez primeranej spätnej väzby. Neodzníe, za čo bol z funkcie riaditeľa SND odvolaný ministerkou Milanovou, že sa určitým spôsobom k politikom kriticky vyjadroval. Pred divákmi však v tej chvíli ostáva ako nepopísaný list. V závere relácie svoje vlastné slová poprie, keď hovorí o kritike ministerky Milanovej. Niektoré jeho vyjadrenia smerovali až k spochybňovaniu legitímnosti koncertu, bez zohľadnenia, že žiadne medzinárodné sankcie voči umelkyni v tom čase neplatili. Prijateľnosť ruských umelcov posudzuje podľa toho či žijú. V prípade žijúcich si berie právo rozhodovať, kto je alebo nie je prijateľný. Je to morálne aj právne pochybené, a opäť bez reakcie moderátorky.

4. Neschopnosť (alebo neochota) moderátorky vyvažovať diskusiu

Po celý čas relácie bol prítomný len jeden názorový prúd, bez protiváhy.

Moderátorka:

- kládla navádzajúce otázky (napr. o tom, „čo sú to vlastne za ľudia, ktorí koncert navštívili“),
- nijako nespochybnila faktické chyby a osobné útoky,
- pri výpovediach hosťa o Fonde na podporu umenia nevyzvala k faktickému upresneniu, ani neposkytla žiadnu alternatívnu informáciu,
- nebola schopná zabezpečiť žiadneho oponenta, ani sa o oponentúru sama nepokúsila.

Záver:

Relácia Téma dňa zo dňa 30. 4. 2025 podľa môjho názoru nenaplnila zákonnú požiadavku objektívnosti, nestrannosti a plurality názorov, ako to vyžaduje § 25 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách. Relácia jednostranne prezentovala politický a osobný postoj bývalého riaditeľa SND k rozhodnutiam rezortu kultúry bez akéhokoľvek protiargumentu, overenia tvrdení alebo kontextualizácie. Niektoré výroky pritom hraničili so šírením nepravdivých a nenávisných výpovedí voči konkrétnym osobám a skupinám.

Žiadam preto o preverenie, či vysielateľ týmto konaním neporušil § 25 písm. a) a b). V prípade, že niektoré aspekty relácie spadajú výlučne pod etickú rovinu, dávam súhlas s postúpením týchto častí Asociácii na ochranu novinárskej etiky SR. Trvám však na tom, aby právne relevantné skutočnosti boli vecne posúdené samotnou Radou. S úctou, ...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal v prípade diskusného programu *Téma dňa* rozoberajúceho najmä verejné zhromaždenie proti vystúpeniu opernej speváčky Anny Netrebko v SND porušenie § 25 zákona č. 264/2022 Z. z., keďže sa relácia s jediným prítomným hosťom mala niesť v jednostrannom duchu, pričom v nej malo dochádzať k šíreniu nepravdivých informácií o financovaní vystúpenia, k politickej propagande bez oponentúry a k neschopnosti moderátorky vyvažovať diskusiu.

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. je aktuálna publicistika program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.

Namietaný program považujeme v zmysle uvedenej definície za program aktuálnej publicistiky. Predmetom diskusie totiž bola, v čase vysielania programu, aktuálna téma – ukončená protestná akcia na Nábřeží M. R. Štefánika v Bratislave proti koncertu ruskej speváčky Anny Netrebko v opernej a baletnej sále SND. V programe zazneli analýzy, resp. komentáre.

Podávateľ taktiež namietal, že v programe došlo zo strany hosta k dehonestácii publika – účastníkov koncertu, a to prostredníctvom generalizujúcich a hanlivých výrokov o náhodných občanoch, ktorí navštívili verejné kultúrne podujatie. Moderátorka podľa neho hostove výpovede nijakým spôsobom nespochybnila, čím nepriamo vyjadrila súhlas s paušálnym nálepkovaním časti populácie.

V súvislosti s posúdením namietaného obsahu z hľadiska ustanovení týkajúcich sa ochrany ľudskej dôstojnosti, ľudskosti sme podnet **postúpili Asociácii na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike (AONE)**, ktorá ako samoregulačný orgán uskutočňuje výkon dohľadu nad dodržiavaním povinností zákona č. 264/2022 Z. z. v danej oblasti. Rozhodnutie AONE bolo Rade doručené dňa 16. 6. 2025 so záverom, že sťažnosť po posúdení odmieta ako neopodstatnenú.¹

Predmetný program sme teda preverovali iba z hľadiska **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

¹ <https://trsr.sk/rozhodnutie-12-2025/>

V rámci programu *Téma dňa* s podtitulom *Protest proti Anne Netrebko* bol hosťom v štúdiu **Matej Drlička**, bývalý generálny riaditeľ SND.

Moderátorka otvorila program nasledovne: „*V týchto chvíľach vystupuje ruská operná diva svetového formátu Anna Netrebko v opere Slovenského národného divadla. Pred ním sa však stretli umelci a občania na proteste, ktorý organizovalo združenie Otvorená kultúra. Ako sme otvorení kultúre, ak za jednými stojíme a proti druhým protestujeme? Opýtam sa v dnešnej relácii.*“ Po privítaní hosťa, ktorý poznamenal, že sa zúčastnil zmieňovaného zhromaždenia, moderátorka zmenila oficiálny názov protestu - *Netreba nám Netrebko! Protest proti ruskej agresii a papalášizmu* a na margo toho sa opýtala, či je naozaj možné spájať kultúru akou je koncert opernej speváčky s ruskou agresiou a papalášizmom. M. Drlička v reakcii povedal, že vzhľadom na to, že pri A. Netrebko nie je možné obísť kontext Kremľa, sa jej vystúpenie spája s ruskou propagandou a s prejavom neúcty, resp. bezcitnosti smerom k vojnu sužovanému ukrajinskému obyvateľstvu. Host taktiež poukázal na ekonomický rozmer koncertu, keď spomenul, že kým rezort kultúry ruší svoje viaceré inštitúcie pre zlú finančnú situáciu, organizuje sa podujatie za astronomickú cenu, za ktorú by sa dali usporiadať dve veľké operné, resp. baletné produkcie či mnohé činoherné inscenácie. Následne moderátorka zopakovala svoju prvotnú otázku, pričom dodala, že A. Netrebko žije v Rakúsku a má aj rakúske občianstvo. M. Drlička si stál za tým, že A. Netrebko reprezentuje kultúru ruského politického režimu, napriek formálnemu dištancovaniu sa od neho, keďže z jej strany má ísť iba o vlašný akt z donútenia kvôli opätovnému rozbehnutiu kariéry. M. Drlička ďalej odpovedal na otázku ohľadne paradoxu, že práve občianska iniciatíva hlásiaca sa k otvorenej kultúre pre všetkých organizuje protest voči speváčke. Moderátorka sa potom opýtala, či by malo byť v divadle bojkotované všetko, čo súvisí s ruskou kultúrou a Ruskom ako takým. Host v odpovedi vyzdvihol význam ruskej kultúry, ktorú vraj nikto z kultúrnej obce neodsudzuje a popritom spomenul významných nežijúcich dejateľov pôvodom z Ruska. Následne sa v relácii rozoberala otázka týkajúca sa obecnstva prítomného na koncerte A. Netrebko. Moderátorka poukázala na to, že sa vystúpenia zrejme zúčastnili aj bežní nadšenci opery dávajúci politiku bokom a nielen „papaláši“ zastúpení politickými predstaviteľmi, ako to malo byť prezentované iniciatívou Otvorená kultúra!. M. Drlička reagoval mimo iného informáciou, že mnohé lístky mali byť zadovážené pre štátne inštitúcie. Ďalej prezentoval, zo svojho uhla pohľadu, typológiu ľudí, ktorí boli na vystúpení ruskej speváčky a ktorí majú byť fragmentovaní do viacerých názorových skupín. Súčasne však opakovane konštatoval, že nemá potrebu nikoho súdiť za zúčastnenie sa daného vystúpenia opernej divy, ktorej kvality uznáva a nijakým spôsobom nespochybňuje. Následne sa moderátorka dopytovala, či naratív organizátorov a rečníkov protestu nevyznieva príliš elitársky, keď sa stavajú do polohy, že sú lepší a stoja na správnej strane. Podľa M. Drličku je protestné zhromaždenie legitímnym prejavom nesúhlasu voči provokatívnej udalosti. V diskusii sa potom otvorila téma týkajúca sa spájania kultúry s politikou. Host predkladal názor, že nie je možné jedno s druhým nespájať, keďže už od čias antických drám umenie určitým spôsobom reflektovalo, resp. reagovalo na politické dianie v spoločnosti. Navzdory tomu M. Drlička zároveň podotkol, že on a ani viacerí ľudia v jeho okolí nie sú nadšení zo súčasnej doby, ktorá ich núti aktívne sa vyjadrovať k politike a k deštrukcii kultúry, za ktorou má stáť ministerka Martina Šimkovičová. Host dodal, že za bežných okolností by sa k niečomu takému neuchyľoval. Moderátorka sa spýtala, že čo konkrétne má vlastne predstavovať deklarovaná deštrukcia kultúry. M. Drlička uviedol ako exemplárny príklad situáciu v rámci Fondu na podporu umenia, kde bol odvolaný riaditeľ, keďže nevykonával nezákonné kroky, ku ktorým ho mala nútiť Rada danej inštitúcie. Host taktiež tvrdil, že zmieňovaný fond má byť momentálne zablokovaný a nefunkčný. Moderátorka následne ohlásila krátku prestávku. Po jej skončení sa v diskusii vrátila k nosnej téme súvisiacej s koncertom, resp. SND a dopytovala sa hosťa, či sú všetci tamojší zamestnanci odporcovia súčasného smerovania kultúry a ich čelných reprezentantov. M. Drlička odpovedal, že to tak prirodzené nie je, pričom poukazoval na existenciu rôznorodých názorov či politických preferencií medzi pracovníkmi SND, a to aj v prípade samotného vystúpenia A. Netrebko. Moderátorka potom upriamila pozornosť na tú časť zamestnancov SND, ktorá podporuje vedenie a kroky ministerstva kultúry SR. Od hosťa chcela vedieť, ako táto skupina môže vnímať protestné angažovanie sa verejne známych osobností stavajúcich sa do pozície, že reprezentujú divadlo či činohru ako takú. Zároveň dodala, že mnohí ľudia môžu vnímať takéto protesty ako iniciatívu určitých známych hercov z Bratislavy. Host na to podotkol,

že je samozrejmé, ak na pódiu majú prejavy činoherní umelci s darom reči, väčšinou pochádzajúci mimo hlavného mesta SR, a nie zástupcovia profesií (napr. účtovníčka, maskérka), pre ktorých podobná činnosť nie je úplne vlastná, i keď aj medzi nimi sa nájdu mnohí podporovatelia myšlienok protestu. M. Drlička taktiež povedal, že nikto nebráni tomu, aby si aj prívrženci Ministerstva kultúry SR zorganizovali vlastné zhromaždenie. Záverečná otázka v rámci diskusie sa týkala porovnania súčasného stavu kultúry s minulosťou, najmä čo sa týka obdobia covidu, keď bol rezort pod vedením ministerky Natálie Milanovej. Host v reakcii pripomenul, že v spomínanom čase bol taktiež výrazným kritikom pomerov, pričom v prípade ministerky N. Milanovej konštatoval slabú aktivitu. Okrem toho M. Drlička upozornil, že sa koncom mája uskutoční medzinárodná dvojdná konferencia so spíkrami z celej Európskej únie, kde sa bude rozoberať kultúrne dianie na Slovensku a bude sa dávať určitý odpočet práci ministerky M. Šimkovičovej, ktorá je na podujatie takisto pozvaná.

* * *

Rada vo svojich rozhodnutiach uvádza, že obsah diskusného programu tvoria v prevažnej miere hodnotiace komentáre, resp. hodnotiace úsudky, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti nemožné (na rozdiel od skutkových tvrdení, resp. tvrdení faktov). V prípade prezentovania kontroverzných tém je posúdenie „správnosti“ hodnotiacich úsudkov veľmi často vecou subjektívneho vnímania. Pre naplnenie požiadavky objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, ktorý pojednáva o kontroverzných témach, nie je teda nevyhnutné prezentovať iba objektívne fakty. Rada vo svojich rozhodnutiach uvádza, že je však potrebné, aby vysielateľ zabezpečil názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť na predmetnú tému ucelený názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné pohľady, názory alebo informácie. Vysielateľ je povinný túto pluralitu a rozmanitosť **zabezpečiť aj prostredníctvom reakcií moderátora programu.**

Z rozhodovacej činnosti súdov však vyplýva, že požiadavku vyváženosti programov, ktorá vyplýva z požiadaviek objektivity a nestrannosti, **nemožno uplatňovať mechanicky**, ale uplatnenie tejto požiadavky sa musí **prispôbiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu**, napr. téme programu, typu programu, kontextu alebo spoločenským okolnostiam. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: „*Pojmy objektívnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.*“

Porovnaniu požiadavky vyváženosti programov spravodajstva a programov politickej publicistiky (ktoré sú obdobou programov aktuálnej publicistiky) sa podrobne venoval rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: „*K pojmům zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž je úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet. Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat. Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře. Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení). Nevyvážeností je pak skrytá forma stranicnosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných. Zásada vyváženosti tak spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství. Důraz na důsledné dodržování zásad objektivitu a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice*

z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohřeškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivit a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci. (...) Vzhledem k tomu, že zásada objektivit byla v daném případě porušena v pořadu zpravodajském, lze takové pochybení dle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit jako relativně závažnější, než stalo-li by se tak v pořadu politicko-publicistickém.“

Najvyšší správny súd Českej republiky v rozsudku č. k. 10 As 100/2020-35 zo dňa 30. 9. 2020 uviedol: „**Smyslem zákonného rozlišení pořadů zpravodajských a pořadů publicistických je umožnit divákům učinit si vlastní názor na co nejobektivněji prezentovaná fakta (u pořadů čistě zpravodajského charakteru, kde by provozovatel vysílání neměl divákům podsouvat žádné hodnotící soudy) na straně jedné, a poslechnout si nezřídka originální a kontroverzní názory a hodnotící soudy v publicistických pořadech na straně druhé. Jak již Nejvyšší správní soud řekl, úkolem „zpravodajství je „pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události“, přičemž by tato neměla obsahovat jakékoli emotivní výrazy, vulgarismy, slangová či argotická vyjádření, účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak „získávat, přesvědčovat a vybízet“, k čemuž jsou oprávněna využívat obrazných a expresivních vyjádření tak říkajíc dle libosti“** [rozsudek ze dne 26. 5. 2010, čj. 3 As 6/2010-71, zde ve vztahu k TV Nova , část V.a)].“

Podľa odbornej literatúry, pojem „objektivita“ „môže znamenať protikladné pojmy, ako napríklad presnosť a vyváženosť. **Ak je správa presná, potom nemusí byť vyvážená; a ak je vyvážená (medzi rôznymi konkurenčnými názormi), potom nemusí byť presná.**“ (HEARNS-BRANAMAN, J: Journalism and the Philosophy of Truth. Beyond Objectivity and Balance. Routledge, 2016). Presnosť/pravdivosť na jednej strane a vyváženosť na druhej strane sa teda môžu navzájom za istých okolností aj vylučovať. **Pri nesporných či preukázaných faktoch musí preto byť dôraz na pravdivosť a presnosť, a nie na vyváženosť.** Vyvažovanie preukázaného faktu, alebo faktu, na ktorom je široký odborný konsenzus, by totiž znamenalo skresľovanie reality alebo relativizáciu pravdy, čo by bolo v priamom rozpore s požiadavkou objektivit. **Ak sú však prezentované kontroverzné alebo doposiaľ nepreukázané fakty, vtedy treba klásť dôraz skôr na vyváženosť.**

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je potrebné rozlišovať, či je vyjadrenie **skutkovým tvrdením** (tvrdením nejakého faktu), alebo či je **hodnotiacim úsudkom**. Je podstatné, či obsahom vyjadrenia sú empiricky overiteľné fakty, teda konštatovanie určitej objektívnej skutočnosti, alebo či má vyjadrenie charakter hodnotiaceho úsudku, t.j. subjektívneho názoru či postoja.² Skutkové tvrdenie (nazývané aj „fakt“) je teda tvrdenie, o ktorom možno jednoznačne povedať, že je pravdivé alebo nepravdivé. Hodnotiaci úsudok (resp. názor, postoj, hodnotenie) je naopak tvrdenie, ktorého pravdivosť sa nedá objektívne preukázať a nemôže sa ani vyžadovať, aby bola pravdivosť hodnotiacich úsudkov preukázaná. **Hodnotiace úsudky preto požívajú vysokú mieru slobody prejavu.**

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však vyplýva, že aj hodnotiaci úsudok môže byť excesom a nemusí byť chránený slobodou prejavu – a to najmä vtedy, keď hodnotiaci úsudok nemá faktický (skutkový) základ, z ktorého by mohol byť vyvodенý. **Hodnotiaci úsudok však požíva vysokú mieru slobody prejavu, ak reálne existuje faktický (skutkový) základ, z ktorého bol tento hodnotiaci úsudok vyvodенý.** Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však zároveň vyplýva, že **pri uvádzaní názorov či hodnotiacich úsudkov nie je vždy potrebné súčasne výslovne uviesť aj fakty, na ktorých sa hodnotiace úsudky zakladajú.** Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí **Otegi Mondragon v. Španielsko** uviedol, že „**povinnosť uviesť skutočnosti na podporu hodnotiaceho úsudku je menej prísna, ak sú informácie už známe širokej verejnosti**“. V rozhodnutí **Feldek v. Slovensko** Európsky súd pre ľudské práva uviedol: „...**Súd zásadne nemôže prijať tvrdenie, že hodnotiaci výrok môže byť za takýto považovaný, len ak je sprevádzaný faktami, na ktorých bol výrok založený...** Nevyhnutnosť spojenia medzi hodnotiacim výrokom a faktami na jeho podporu sa môže pohybovať

² Napr. BARTON, M.: Svoboda projevu: principy, garance, meze. Praha: Nakladatelství Leges s. r. o., 2010, s. 85.

od prípadu k prípadu podľa osobitných okolností. V tejto veci je Súd uspokojený tým, že **hodnotiaci výrok, ktorý urobil sťažovateľ, bol založený na informáciách, ktoré už boli známe širšej verejnosti...**“.

V rámci komparatívnej právnej argumentácie a pre porovnanie možno uviesť aj **štandardy britského mediálneho regulátora Ofcom** (Vysielací kódex Ofcomu), ktoré sa týkajú „**náležitej nestrannosti**“ (*due impartiality*) **spravodajských a publicistických programov**.³ „Náležitá nestrannosť“ (*due impartiality*), ktorá musí byť podľa Vysielacieho kódexu Ofcomu dodržaná v spravodajských a publicistických programoch, „*neznamená, že každému názoru musí byť venovaný rovnaký časový priestor alebo že každý argument a každý aspekt každého argumentu musí byť zastúpený.*“ Britský regulátor vo svojom kódexe uvádza, že prístup k „náležitej nestrannosti“ sa môže líšiť v závislosti od kontextu, povahy témy, typu programu a kanálu, pravdepodobného očakávania divákov atď. Podľa usmernenia 1.41 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Zachovanie náležitej nestrannosti si nevyžaduje aby vysielateľ zaradil každý argument na určitú tému alebo aby v každom prípade poskytol priamo protichodný argument k argumentu prezentovanému v programe.*“ Podľa usmernenia 1.42 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Aby sa zachovala náležitá nestrannosť, nie vždy je potrebné prezentovať opačný názor, ktorý je v rozpore s názormi väčšiny alebo v rozpore s preukázanou skutočnosťou. Či bola alebo nebola zachovaná náležitá nestrannosť, bude tiež závisieť od celého radu ďalších faktorov, ako sú: povaha programu, prezentácia argumentov programu; transparentnosť jeho agendy, publikum, ktorému je určený a očakávania divákov.*“ Odborná literatúra uvádza, že „náležitá nestrannosť“ uplatňovaná vo Veľkej Británii znamená stupeň nestrannosti primeraný danému problému. (McNair, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004. s. 73)

Pre spravodajské a publicistické programy, ktoré sa zaoberajú záležitosťami **závažných politických** a priemyselných **sporov** a **závažnými záležitosťami súvisiacimi s aktuálnou verejnou politikou** („*matters of major political or industrial controversy and major matters relating to current public policy*“) však Vysielací kódex Ofcomu stanovuje **sprísnené** požiadavky.

Podľa pravidla 5.12 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Pri zaoberaní sa záležitosťami **závažných politických** a priemyselných **sporov** a **závažnými záležitosťami súvisiacimi s aktuálnou verejnou politikou** musí byť zahrnutá a náležite zohľadnená primerane široká škála významných názorov* [an appropriately wide range of significant views], a to v *každom programe* [in each programme] *alebo v jasne prepojených a včas uvedených programoch* [in clearly linked and timely programmes].“

Podľa usmernenia 1.61 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Pravidlo 5.12 jasne stanovuje, že ak ide o závažné politické alebo priemyselné spory a závažné otázky týkajúce sa aktuálnej verejnej politiky, potom, po prvé, musí byť do programu zaradená **primerane široká škála významných názorov** (alebo do jasne prepojených a včas uvedených programov) a po druhé, **takýmto názorom sa musí venovať náležitá pozornosť.***“ Podľa usmernenia 1.64 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*...ak alternatívne pohľady na tieto otázky nie sú rýchlo dostupné [not readily available], vysielatelia môžu zvážiť použitie jednej alebo viacerých redakčných techník uvedených v bode 1.22.*“, pričom v bode 1.22 sa uvádza: „*Medzi redakčné techniky na zachovanie náležitej nestrannosti by mohli patriť napríklad: - hľadanie alternatívnych pohľadov z rôznych zdrojov; - objektívne a kontextuálne zhrnutie alternatívnych pohľadov, napr. prostredníctvom respondentov vyjadrujúcich alternatívne pohľady; - primerane časté a zreteľné upozorňovanie na to, že vysielateľ hľadal alternatívne pohľady u konkrétnych jednotlivcov alebo organizácií; - a/alebo zabezpečenie, aby názory vyjadrené v spravodajskom príspevku boli kriticky spochybnené moderátormi a reportérmi v rámci programov.*“

* * *

³ <https://www.ofcom.org.uk/siteassets/resources/documents/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/2025/guidance-notes-section-five-17-march-2025.pdf?v=392773>

Poskytovateľ obsahovej služby (vysielať) na základe ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach. Vysielať si teda vyberá témy svojich programov, spôsob ako ich spracuje (ako o nich bude informovať/diskutovať) a hostí, s ktorými o nich bude diskutovať. Program ako celok však musí byť v súlade so zákonom č. 264/2022 Z. z., konkrétne v posudzovanom prípade s ustanovením § 25 písm. b) tohto zákona.

Podávateľ poukazoval na prítomnosť M. Drličku, ktorý mal dostať, ako jediný hosť, rozsiahly priestor na prezentáciu svojich osobných postojov, ktoré mali politický charakter a mali obsahovať aj nepravdivé tvrdenia. Podávateľ ďalej vo svojom podaní konkretizoval problematické informácie v diskusii, ktoré rozdelil do štyroch hlavných bodov viažucich sa k rôznym úsekom programu. Pri všetkých štyroch bodoch namietal predovšetkým výkon moderátorky, s dôrazom že nebola vyvažujúcim prvkom relácie a nespochybňovala, resp. nekorigovala hosťove tvrdenia.

V prvom bode podávateľ namietal šírenie nepravdivých informácií o financovaní vystúpenia, konkrétne, M. Drlička mal tvrdiť, že vystúpenie Anny Netrebko stálo približne 300 000 € a že tieto náklady mala znášať štátna inštitúcia (SND), ktorá súčasne „likviduje rezort kultúry“, prepúšťa zamestnancov a ruší inštitúcie, čo má predstavovať zavádzajúci výrok, pretože podobné produkcie sa zvyknú organizovať formou spolupráce a nemusia byť financované z verejných zdrojov. M. Drličkove naznačovanie plytvania verejnými prostriedkami, resp. obviňovanie súčasného vedenia SND či ministerstva kultúry SR z nekompetentnosti tak nemajú mať faktický základ, keďže SND informovalo, že náklady na koncert sú pokryté zo vstupného a komerčných príspevkov sponzorov koncertu.

V súvislosti s predmetnými námietkami, obsiahnutými v prvom bode, zaznelo v programe nasledovné (hneď v úvodnej časti diskusie):

Moderátorka: „Ako to možno hodnotíte? Ten protest sa volal Netreba nám Netrebko! Protest proti ruskej agresii a papalášizmu. Tak v čom je toto možno protest proti ruskej agresii? Rozmeníme si na drobné aj opernú divu, ale je toto naozaj vôbec témou nateraz - papalášizmus a ruská agresia v súvislosti s kultúrou a s koncertom opernej speváčky?“

Matej Drlička: „My vnímame pozvanie Anny Netrebko v tejto dobe na Slovensko, ako prejav neúcty, ako prejav bezcitnosti voči civilnému obyvateľstvu Ukrajiny, ktoré je bombardované, kde sú ľudia mučení, zabíjaní a nielen vojaci, ale aj ženy aj deti. A ja osobne mám za to, že z tej obrovskej plejády skvelých operných spevákov si mohlo Slovenské národné divadlo naozaj vyberať. To, že si vybralo Annu Netrebko, to proste nie je náhoda. To je provokácia. Je to súčasť ruskej propagandy a o tom absolútne nepochybujem. Možno, že sa k tomu dostaneme aj neskôr. Obísť pri Anne Netrebko kontext Kremľa je úplne nemožné. A potom je tu ten druhý kontext a to je ten kontext ekonomický, kde opäť zdôrazňujem slovo bezcitnosť, pretože žijeme v dobe, kedy ministerstvo kultúry postupne likviduje svoj vlastný rezort a sú nielen prepúšťaní zamestnanci, odborníci, ale sú aj rušené inštitúcie. Ja možnože divákovi pripomeniem, že v priebehu uplynulého roka sa napríklad zrušili tri múzeá na východnom Slovensku, kde celkové mzdové náklady predstavovali iba niečo cez tridsaťtisíc a dôvodom pre zrušenie, oficiálnym dôvodom, bola ekonomická situácia. Takže na jednej strane ministerstvo ruší svoje vlastné inštitúcie, ktoré ho zatažia vo výške 30 000 eur ročne a na druhej strane si dovoľí koncert, ktorý keď započítame DPH a ostatné náklady, tak dosahuje výšku 300 000 eur.“

Moderátorka: „Čo je viac ako bežne, ak by prišla iná diva takéhoto svetového formátu? Stálo by to menej?“

Matej Drlička: „Nepochybne, nepochybne. Akože takáto suma je naozaj astronomická. Pre mňa je nepredstaviteľné vôbec uvažovať v kontexte Slovenska o platení takejto sumy akémukoľvek opernému spevákov. Nepochybne sú operné divadlá, ktoré disponujú iným rozpočtom. To sú trochu iné ekonomiky, ktoré si môžu dovoliť aj takéto pánske huncútstva. Slovensko pokiaľ viem, ak sa nemýlim, tak stále konsolidujeme. Stále máme hlboko do vrečka, stále počúvame v našom sektore, v kultúrnom sektore, že nie sú peniaze a na druhej strane tristotisíc. Ja vám to dám do kontextu v rámci národného divadla. Za tristotisíc viete urobiť dve veľké operné produkcie, dve veľké baletné produkcie, sedem -

osem činoherných inscenácií. Takže využiť a vyčerpať takýto obrovský objem peňazí na jeden koncert je nehorázne a je to papalášizmus. Toto je presne papalášizmus.“

Je možné poznamenať, že hostove vyjadrenia mali charakter skutkových tvrdení. Host spomínal v spojitosti s ekonomickým kontextom koncertu určité konania, čo sa týka prepúšťania zamestnancov či zrušenia troch kultúrnych inštitúcií na východnom Slovensku.

Ešte koncom minulého roka bola publikovaná správa, že štát zatvára tri múzeá na východnom Slovensku (Stálu expozíciu historických hodín v Budimíre, Múzeum kinematografie rodiny Schusterovcov v Medzeve, expozíciu v Múzeu Jozefa Maximiliána Petzvala v Spišskej Belej) s odôvodnením šetriť mzdové náklady, čo prinesie úsporu niečo cez 30 000 eur.⁴ V podobnom čase, okrem iného, aj verejný vysielateľ STVR zverejnil príspevok, že rezort kultúry v rámci konsolidačných opatrení plánuje prepustiť desať percent pracovníkov, napriek tomu, že osemnástim inštitúciám SNM chýba minimálne 100 zamestnancov.⁵

Tieto záležitosti mal host podať spôsobom, že práve SND prepúšťa zamestnancov či ruší inštitúcie a popritom ide minúť na koncert A. Netrebko veľkú čiastku peňazí. Hostove tvrdenia v týchto veciach, ktoré teda mali základ v medializovaných informáciách, však boli explicitne prezentované tak, že ide o opatrenia Ministerstva kultúry SR.

M. Drlička na úvod relácie kriticky predkladal, že cena za vystúpenie A. Netrebko v SND činila 300 000 eur, čo v konsolidačnom čase považoval za vysokú sumu, ktorá by prislúchala inštitúciám s vyšším rozpočtom. Súčasne menoval alternatívy za obdobnú cenu prinášajúce viac podujatí pre SND. V prípade A. Netrebko ide o významnú sopranistku považovanú za jednu z najväčších operných hviezd súčasnosti, ktorá má za sebou mnohé vystúpenia v popredných kultúrnych stánkoch sveta, vrátane Metropolitan Opera v New Yorku či La Scale v Miláne. Ruský režim sa k jej osobe dlhodobo hlásil a pozýval ju vystupovať na príznačné udalosti ako bolo napr. otvorenie zimných olympijských hier v Soči v roku 2014. Po februári roku 2022, po začatí ruskej invázie na Ukrajinu, však viaceré významné inštitúcie (napr. v Prahe, Stuttgarte) začali rušiť vystúpenia A. Netrebko, čo bolo zdôvodňované najmä jej údajne nevýrazným odsúdením Putinovho režimu a nejasným vyjadrením k vojenským akciám Ruska. Na druhej strane v mnohých popredných európskych (napr. Verona, Belehrade, Baden-Badene) či amerických (Palm Beach v štáte Florida) operných domoch vystupovala aj po zmieňovanom dátume. Každopádne koncert A. Netrebko v SND hneď na začiatku, po prvotnom ohlásení, nabral kontroverzný charakter a bol intenzívne pertraktovaný v slovenských médiách. Prevažná väčšina správ o vystúpení prinášala, mimo iného, informáciu, že koncert bude stáť 230 000 eur. Zároveň však mnohé médiá konštatovali, že táto suma nezahrňa napr. dane.⁶ Čo sa týka otázky nákladov, široko medializované bolo i stanovisko organizátora, čelných predstaviteľov SND, v ktorom sa komunikovalo, že náklady na koncert budú vykryté tržbami z predaja vstupeniek a sponzorských príspevkov, pričom podávateľ namietal, že táto argumentácia v programe nezaznela. Kritická časť verejnosti zastúpená najmä osobami podporujúcimi preberané protestné zhromaždenie reflektovali zmieňované stanovisko organizátora tvrdením, že veľkú časť lístkov skúpili ministerstvá a štátne organizácie z verejného rozpočtu a že náklady netvoria iba honorár, ale aj náklady na ubytovanie, dopravu, technické zabezpečenie či produkciu. M. Drlička neskôr v programe konštatoval, že má vedomosť o tom, že štátne inštitúcie si zadovážili niekoľko lístkov na A. Netrebko, pričom v médiách rezonovali správy, že sa vystúpenia zúčastnili viacerí aktívni politici.⁷ Hostovo vyjadrenie, že koncert po započítaní DPH a ostatných nákladov bude stáť ním uvádzanú cenu, nie je možné, na základe verejne dostupných faktov, jednoznačne potvrdiť ani vyvrátiť. Moderátorka však v rámci danej témy zareagovala a po

⁴ <https://kosice.korzar.sme.sk/c/23414955/simkovicovej-rezort-zatvara-muzea-schustera-to-boli-na-vyplatach-usetria-rocne-36-tisic-eur.html>

⁵ <https://spravy.stvr.sk/2024/10/restauratori-ci-konzervatori-prepustanie-v-muzeach-ktore-pripravuje-rezort-kultury-moze-ohrozit-kulturne-dedicstvo/>

⁶ <https://kultura.sme.sk/c/23429161/anna-netrebko-snd-bratislava.html>

⁷ <https://www.aktuality.sk/clanok/bvZpLbg/boli-sme-na-koncerte-anny-netrebko-zatial-co-vonku-kricali-protestujuci-hanba-divaci-v-sale-ruske-tlieskali/>

tvrdeniach ohľadne cenovej výšky podujatia, položila M. Drličkovi doplňujúcu otázku, či si myslí, že ide o vyššiu sumu ako sa bežne dáva, keď vystupuje diva svetového formátu.

V druhom bode podnetu podávateľ spomínal paušálne nálepkovanie určitej časti populácie, ktorá navštívila verejné kultúrne podujatie, a to prostredníctvom neprípustných generalizujúcich a hanlivých výrokov. K tomu malo dôjsť bez prejavov spochybnenia.

V súvislosti s námietkami v druhom bode, zaznelo v programe nasledovné (v prvej polovici diskusie):

Moderátorka: „No budem sa na to pýtať aj, kde je tá hranica medzi politikou a kultúrou. Ale či považujete tých ľudí, ktorí tam sedia. Už ste hovorili, že by ste nemali nikoho nejako súdiť, ale či sú to podľa vás ľudia, ktorí nejako legitimizujú nejaké vyjadrenia alebo správanie alebo nie úplne jasne vyhranené postoje ku konfliktu na Ukrajine z Ruskej federácie?“

Matej Drlička: „Ja nemám rád zjednodušovanie a ja si ani nemyslím, že naša spoločnosť je polarizovaná na dva tábory. Tá spoločnosť je fragmentovaná na obrovské množstvo názorových skupín, a tak je tomu aj dnes večer v tom divadle. Dnes večer sú v divadle, ktorí podľa mňa autenticky podporujú Putinov režim a agresiu na Ukrajine, ako takí ľudia tam nepochybne dnes sú. Zároveň sú tam ľudia, ktorým je tá vojna na Ukrajine úplne ukradnutá, vôbec sa touto témou nezapodieľajú. Akože aj takáto miera cynizmu u nás existuje. Potom sú tam ľudia, ktorí, ja teraz len odhadujem, pretože neviem, kto tam je, ale popisujem ako keby aj tie naratívy, ktoré vo svojom okolí vidím, sú tam ľudia, ktorí síce odsudzujú vojnu na Ukrajine a vedia, že Anna Netrebko je spojená s Vladimírom Putinom, ale zároveň si nechcú nechať ujsť túto príležitosť. Takže ja nie som psychológ. Nejem robiť portrét, psychologický portrét ľudí sediacich v sále, ale myslím si, že tých motivácií, prečo dnes ľudia prišli do divadla na tento koncert je veľmi veľa a určite by som to nezjednodušoval takým spôsobom, že sú to všetko podporovatelia Vladimíra Putina, to určite nie.“

Moderátorka: „Ak hovoríte o tom, že nie sme rozdelení iba na dva tábory a je tých názorových skupín viac, možno to beriem, ale ak sa pozrieme komplexne, tak tu máme také dva názorové možno prúdy. Ak sa pozrieme aj na tú kultúru, nie je to skôr o tom, preto som sa pýtala aj na tých divákov na dnešnom koncerte, lebo väčšinou tie postoje sú také, že ak teda ideš tam, tak ja sa teda dištancujem od toho, že nevieš jasne vyjadriť nejaký postoj voči vojne na Ukrajine. Preto som sa na to pýtala, či aj takýto protest neukazuje jasne, že my sme tí lepší, pretože my sa jasne vieme postaviť na stranu Ukrajiny a vieme jasne povedať, kto je agresor. Aj tí ľudia určite vo vnútri vedia povedať, kto je agresor, len si možno nenechali ujsť, ako hovoríte, opernú divu, ktorá tu možno nebude nasledujúce roky. Preto sa na to pýtam, či to nie je potom takéto škatuľkovanie, že my vonku sme tí lepší, my budeme stáť na námestí a politici a politicky budú na koncerte?“

M. Drlička vo svojom vyjadrení prezentoval úsudky, v rámci ktorých istým spôsobom rozdeľoval divákov prítomných na koncerte, a to na základe ich domnelého postoja k ruskej agresii na Ukrajine, pričom podľa hosta, skupín tam bolo hneď niekoľko, keďže ľudia, vzhľadom na prístup k vojne, sa nedajú rozčleniť iba na dva tábory. M. Drlička zdôrazňoval, že jeho slová sú iba odhady, ktoré nemusia byť pravdivé, pretože nepozná presné zloženie obecnstva. V tvrdeniach predtým taktiež hovoril o tom, že nikoho za účasť nesúdi a že má vo svojom okolí ľudí, ktorí napriek politickej situácii nedajú dopustiť na talent A. Netrebko. Dané vyjadrenia boli výsledkom moderátorkiných otázok konfrontačného rázu, v ktorých sa dopytovala na to, či vyhlásenia kritikov koncertov smerom k obecnstvu sú vôbec presné či opodstatnené. Na M. Drličkove slová moderátorka reagovala oponovaním v zmysle, že ona registruje z komplexného hľadiska primárne dve skupiny, z ktorých jedna, stojaca za protestným zhromaždením, má tendenciu vyvyšovať sa nad druhú a stavať sa do pozície tých lepších.

Podávateľ v treťom bode svojho podnetu namietal politickú propagandu. Jej prejavom malo byť napr. M. Drličkove protirečenie si vo vyhláseniach ohľadne vlastnej angažovanosti, čo sa týka politických otázok, resp. politických pomerov v krajine, keďže mal tvrdiť, že predtým neinklinoval k takej činnosti (verejné a aktívne vyjadrovanie sa k politike rezortu kultúry), i keď mal byť práve za niečo také

v minulosti odvolaný bývalou ministerkou kultúry SR Natáliou Milanovou. Podávateľ takisto kriticky konštatoval, že hosť kádroval ruských umelcov na žijúcich a nežijúcich, resp. že spochybnil legitímnosť usporiadania koncertu, napriek neexistencii akýchkoľvek sankcií smerom k Anne Netrebko.

Námietky tretieho bodu súvisia s viacerými časťami relácie. Okrem iného s úsekom, kde sa otvárala otázka prepájania kultúry a politiky (v druhej časti relácie):

Matej Drlička: „V prvom rade by som skorigoval to tvrdenie, ale nie je to len vaše tvrdenie, že sa umelci ohradzuju alebo vyhradzuju voči politike Martiny Šimkovičovej. Kultúrny sektor nie je zložený len z umelcov. Je tam množstvo ďalších profesií. Mimochodom aj vedecké profesie. Politika prenikla do kultúry za uplynulý rok a pol veľmi brutálne a stala sa jej zdanlivo neoddeliteľnou súčasťou. Určitá časť z tej kultúrnej verejnosti hlasne komentuje tento jav a vstupuje tým vlastne do tej politickej arény, lebo komentuje dianie nielen v rezorte, ale vyjadruje sa už aj k ďalším rezortom a častokrát aj priamo k premiérovi tejto krajiny. Ja to nepovažujem za šťastný jav a môžem vám povedať, pretože mám za sebou naozaj stovky hodín rozhovorov nielen s umelcami, ale aj s kurátormi, ale aj s ľuďmi z produkcie, ľuďmi z ekonomických úsekov, z marketingových úsekov. Akože kultúra naozaj v sebe spája kvantum profesií a nikoho z nás neteší, že sa musíme neustále vyjadrovať k deštrukcii nášho sektora. To je, my sme sa nedobrovoľne ocitli na tej, pochybujem, že by ste dokázali nájsť na internete akékoľvek moje politické vyhlásenie pred tým, ako začala Martina Šimkovičová cielavedome a systematicky ničiť kultúrnu infraštruktúru. Takže je to naše...“

Moderátorka: „Myslíte vyjadrenie k čomu? K politike? K Martine Šimkovičovej?“

Matej Drlička: „K politike. Tak Martina Šimkovičová je súčasťou politického spektra, veľmi výraznou súčasťou. Takže na jednej strane faktom je, že nikto v kultúrnom sektore nebaží po tom, aby sa musel dennodenne vyjadrovať k politike, ale keď tá politika prenikne do vášho sveta, tak reagujete. To je jedna vec. A druhá vec, a to už sa dotýkame viac tej umeleckej oblasti, umenia samého a umelcov a umeleckých tvorcov, je veľmi naivné tvrdenie, že kultúra a politika nepatria k sebe alebo, že boli vždy oddelené alebo, že nie sú súčasťou, to je. Kultúra a politika, to je spojené. Antická dráma, ktorá je nejakým pra počiatkom činoherného divadla, od začiatku reflektovala na politiku. V amfiteátroch, v gréckych amfiteátroch, sa dramatici vyjadrovali k daniu vo veľkých mestách, vyjadrovali sa k politickým témam, kritizovali politiku, kritizovali rozhodnutia svojich vládcov a takto to ide od, nielen od tých gréckych a rímskych čias, to ide stovky a v tomto prípade tisícky rokov. Jednoducho politika a kultúra spolu fungujú. Umenie vždy reflektovalo, kritizovalo, väčšinou kritizovalo politiku. Keď veci fungujú, tak umenie sa venuje iným témam a keď veci nefungujú, tak umenie reflektuje politiku. A tá politika, možno aj preto vnímame tých činohercov tak intenzívne, pretože činohra je tou najprirodzenejšou platformou na reflexiu politiky. Predsa len v symfónii sa oveľa ťažšie pretavujú nejaké názory na politiku, ale literatúra, vizuálne umenie, neskôr filmové umenie a divadelné umenie, to prepojenie na politiku to trvá celé stáročia.“

Moderátorka: „Stojíte teda aj za tým možno čítaním tých stanovísk? Tá téma bola približne pred mesiacom do väčšej miery otvorená práve na pôde činohry, kde po predstaveniach aj čítajú divadelní herci svoje stanoviská. A ja to opäť zjednoduším, že teda umelci a herci voči smerovaniu kultúry ako takej. Čiže si za nimi v tomto stojíte? Nemalo by to byť opätovne oddelené, tak, ako som hovorila, že dnes tu spájame nejakú politiku s kultúrou?“

Matej Drlička: „Tá doba je mimoriadne vyostrená. Toto to nie je, my nežijeme, minimálne v kultúre, nežijeme bežnú dobu pre nás. Ja mám 48 rokov a už som si zažil všeličo a boli obdobia, kedy som politiku naozaj sledoval len z diaľky, ale takto masívna deštrukcia, aká prebieha teraz v našom sektore, ona vlastne nemá obdobu. A keďže tá doba je bezprecedentná, minimálne v tej našej krátkej histórii samostatného Slovenska...“

Taktiež v rámci záverečnej otázky zo strany moderátorky na úplnom konci programu:

Moderátorka: „Uzavriem to, budeme aj končiť, poslednou otázkou. Ak si porovnáme vedenie rezortu a vedenie divadla vôbec, úroveň kultúry, ktorá je tu teraz a ktorá tu bola pri napríklad posledných vládach, pamätáme si časy Covidu a ministerku Milanovú, ktorej ste napríklad vyčítali, že nedostatočne

zakročila a nestarala sa o vás dostatočne a neurobila dostatočné kroky na to, aby sa postarala vôbec o umelcov, ak si to teraz porovnáme?“

Matej Drlička: *„Pri ministerke Milanovej sa dala vyčítať ako keby slabá aktivita. Treba povedať, že Covid zamiešal karty, ale, áno, aj ja som bol ako keby myslím si, že veľmi zrozumiteľným kritikom tých problémov. To, čo je dnes, a ja to zopakujem, je deštrukcia toho rezortu a aby som možnože odpovedal komplexnejšie, ale veľmi krátko, na tú vašu otázku, že čo je tá deštrukcia. Na konci mája, 29. a 30. mája, organizujeme v rámci Otvorenej kultúry medzinárodnú konferenciu dvojdnú, na ktorú prídu spíkri z celej Európskej únie, prídu rektori univerzít, primátori miest, zástupcovia Európskej únie, prídu riaditelia, prezidenti veľkých medzinárodných inštitúcií, platforiem, a tak ďalej. Budeme sa rozprávať o tom, čo sa deje na Slovensku, prečo sa to deje, aký to bude mať vplyv na ďalší vývoj kultúrnych politík v Európe a bude to aj určitý odpočet práce ministerky Šimkovičovej, pretože budeme veľmi fakticky prechádzať jednotlivé inštitúcie a o tej deštrukcii budeme hovoriť veľmi podrobne na tejto konferencii. Ja som ministerku Šimkovičovou pozval na túto konferenciu, poslal som jej oficiálnu pozvánku a ešte ju určite minimálne raz pošlem. Pozval som ju do panela. Súčasťou tohto panela, do ktorého pozývam, kde ideme debatovať o tom, že či naozaj konzervatívne a progresívne sú dva nepriateľské tábory, pretože my v kultúre to tak naozaj nevnímame, a v tom paneli bude napríklad kapucínsky kňaz, bude tam aj zástupca tej progresívnejšej kultúrnej sféry. Bude to veľmi pestrý panel a ja verím, že ministerka Šimkovičová prijme naše pozvanie a že sa zúčastní tohto panela a možnože nám konečne vysvetlí, že čo je vlastne jej stratégia.“*

Tretí bod podnetu súvisel s vyjadreniami, ktoré zazneli v prvej polovici programu a týkali sa ruských umelcov:

Moderátorka: *„Ak tu máme teraz nejaké predstavenia, aj v divadlách, aj v činohre, od ruských autorov, tiež by sme mali diskutovať o tom, či hrať alebo nehrať? Je ich naozaj množstvo, kde sa aj preberá vôbec ten obsah a tá mentalita, kde znázorňujete ten pôvod tej napísanej hry. Tak hovoríme teraz iba o Anne Netrebko alebo hovoríme aj vôbec komplexne o tom, čo všetko súvisí s ruskou kultúrou a vôbec s Ruskom ako takým?“*

Matej Drlička: *„Neviem, čo konkrétne máte na mysli, či Piotra Iljiča Čajkovského alebo Dostojevského, teda nežijúcich autorov, ktorí pokiaľ viem, tak sa nijakým spôsobom nedajú spojiť s agresiou v Rusku. Veď pre boha živého, musíme si to premietnuť do aktuálnej doby. Nikto z kultúrnej obce neodsudzuje ruskú kultúru ako takú. Ruská kultúra priniesla svetu geniálne diela vo všetkých oblastiach kultúry. Áno, ja som toto zachytil, že či ideme zrušiť aj Čajkovského Labutie jazero. Viete, to je taká otázka. No, Čajkovský naozaj nemôže za to, že aktuálne ruská armáda vraždí ukrajinských civilistov. Takže tam je pomerne hrubá deliaca čiara. Takže asi toľko na margo toho.“*

Bývalý riaditeľ SND, pred aj po svojom odvolaní, sa po septembrových parlamentných voľbách v roku 2023 vo výraznej miere vyjadroval k politickej situácii v rezorte kultúry. Jeho vyjadrenia sa veľakrát dotýkali najvyšších miest rezortu, predovšetkým osoby súčasnej ministerky kultúry, ktorá ho z čelnej pozície v SND odvolala. Je jedným z predstaviteľov verejného odporu voči terajšiemu vedeniu rezortu kultúry.

Protirečenie a klamstvo, na ktoré podávateľ poukazoval sa dotýkali hostových tvrdení o minimálnom angažovaní sa v politike v minulosti, na ktoré nemala prísť žiadna reakcia. Podávateľ pripomenul, že hosť bol ministerkou Natáliou Milanovou svojho času takisto odvolaný, a to práve z dôvodu politickej angažovanosti. Je faktom, že na jeseň roku 2022 došlo k jeho odvolaniu z vedúcej funkcie v SND, čo bolo zdôvodnené tým, že sa nevyberane vyslovil smerom k politikom na panelovej diskusii v Budapešti vedenej v anglickom jazyku, keďže na ich adresu povedal, že „nanešťastie ešte stále dýchajú“.⁸

M. Drlička sa za svoje slová ospravedlnil a uznal ich značnú nevhodnosť. Neskôr sa opätovne vrátil na pozíciu riaditeľa SND. Hosť sa v danom čase nezaoberal, na pravidelnej báze, komentovaním

⁸ <https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/644719-ministerka-kultury-milanova-odvolala-sefa-snd-drlicku/>

politickej situácie či celkových pomerov, resp. straníckych nominácii v rámci kultúrneho rezortu, ako je tomu, viac menej, dnes. Výrok, za ktorý bol odvolaný, navyše súvisel s interným problémom v SND (týkajúci sa prepustených sólistov opery SND prezentujúcich svoju nespokojnosť).

V prípade výrokov o ruských umelcoch sa hosť nezmienil o žiadnej ďalšej konkrétnej osobe, ktorej dielo či vystúpenie by v zásade odmietal v SND. Z jeho strany ani nebolo jednoznačne povedané, či a aké podmienky by kládol voči žijúcej ruskej osobe z kultúrneho prostredia. V programe nebola nijakým spôsobom spochybňovaná zákonnosť usporiadať preberané kultúrne podujatie, napr. z dôvodu medzinárodných sankcií voči umelkyni. Moderátorka v relácii poukázala na rakúsku príslušnosť A. Netrebko v reakcii na M. Drličkovu slová o previazanosti speváčky na súčasný ruský režim.

Posledný štvrtý bod podnetu sa týkal výkonu moderátorky. Konkrétne v súvislosti s vyjadreniami hosťa smerom k Fondu na podporu umenia, pri ktorých moderátorka nevyzvala M. Drličku k faktickému upresneniu.

V súvislosti s touto námietkou zaznelo v programe nasledovné (v druhej polovici diskusie):

Matej Drlička: „Jasné, ja vám to poviem na príklade, ktorý by mohol byť veľmi zrozumiteľný aj divákovi, ktorí nežijú v Bratislave a nie sú pravidelnými návštevníkmi národného divadla, ale chodia na kultúrne podujatia, ktoré sú do veľkej miery určite podporované a financované Fondom na podporu umenia, skratka FPU. Dnes bol odvolaný riaditeľ Fondu pre podporu umenia a bol odvolaný preto, lebo odmietal urobiť nezákonný krok, ku ktorému ho vyzývala Rada, Rada, ktorú menovala ministerka Šimkovičová. Ja nechcem unavovať vašich divákov detailmi o fungovaní Fondu na podporu umenia, ale od roku 2015 fungoval Fond na podporu umenia kontinuálne až do príchodu Martiny Šimkovičovej. Prerozdeľoval každoročne pôvodne dvadsať miliónov, aktuálne už tridsať miliónov. Prerozdeľoval verejné zdroje do všetkých regiónov celej našej krajiny a podporoval nielen to, čo pani Šimkovičová alebo pán Michelko radi rozprávajú, progresívnu kultúru, ale podporoval folklórne súbory, podporoval regionálne kultúrne centrá, knižnice. Takže aj tú tradičnú kultúru, ktorá je v regiónoch. Mimochodom, väčšina prostriedkov plynula do regiónov a nie do Bratislavy. Fond pre podporu umenia fungoval spôsobom, že boli stovky členov odborných komisií, ktorí boli nominovaní odbornou verejnosťou. Tie komisie sa vždy losovali. Takže nikdy sa vopred nevedelo, kto bude v akej komisii a tie komisie skúmali tisíce projektov z rôznych oblastí, ktoré pokrývali naozaj celé spektrum umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu a následne išli na schválenie Rade FPU, za celé tie roky fungovania, odkedy tento Fond vlastne ešte spustil Marek Maďarič, minister za Smer. Samozrejme, vždy sa vyskytli nejakí nespokojní uchádzači, ktorí nedostali grant. Bol to aj môj prípad, že som nedostal grant. Jednoducho tak to je, že keď je súťaž, tak nie každý môže vyhrať. Tie chyby sa postupne opravovali a Fond fungoval naozaj veľmi kvalitne. Prišla ministerka Šimkovičová, zmenila počet členov Rady tak, aby získala nad tou Radou kontrolu. Začala postupne ignorovať zasadnutia. Členovia Rady nechodili na zasadnutia, blokovali Fond, začali odchádzať členovia komisií a ten Fond je aktuálne totálne zablokovaný. Nie sú žiadne výzvy, neodchádzajú žiadne zdroje, ale nie progresívnym umelcom z Bratislavy, neodchádzajú peniaze do regiónov.“

Moderátorka: „...členmi Rady vlastne...“

Matej Drlička: „Ktorí boli nominovaní...“

Moderátorka: „...ktorí boli...“

Matej Drlička: „...pani ministerkou Šimkovičovou.“

Moderátorka: „Aj...“

Matej Drlička: „Takže keď hovoríme, je to len, viem, že hovorím dlho, ale veci sa vysvetľujú. Akože vec sa zničí rýchlo alebo klamstvo sa pustí rýchlo, ale vysvetliť trvá trochu dlhšie. Ako tu dnes sedíme, Fond na podporu umenia nefunguje, je zničený. To je tá deštrukcia, o ktorej hovorím. Tridsať miliónov verejných zdrojov sa nedostane poberateľom, oprávneným poberateľom, ktorí splnili kritériá transparentnej súťaže a boli vyhodnotení členmi odborných komisií, pretože Rada to zablokovalo.“

M. Drlička teda kriticky popisoval určitú situáciu v rámci Fondu pre podporu umenia, na základe vlastných informácií, pričom v negatívnom kontexte sa dotkol Rady tejto inštitúcie (menovanej

ministerkou kultúry SR), ktorej zapríčinením má byť Fond zablokovaný a tak nedochádza k podpore kultúrnych projektov.

K tejto veci neodznali poznámky, resp. nejaké doplňujúce otázky. Z hľadiska diskusie však nešlo o nosnú tému a ani o podtému, ktorú by otvorila samotná moderátorka. Host svoj vyjadrenia k Fondu pre podporu umenia uvádzal z vlastnej iniciatívy ako určitý príklad, keď ho moderátorka vyzvala, aby objasnil svoje slová o deštrukcii kultúry. Okrem čelných predstaviteľov rezortu kultúry neboli z jeho strany konkretizované mená členov Rady Fondu, resp. odvolaného riaditeľa, ktorých sa jeho vyjadrenia priamo dotýkali. Danej záležitosti bol v diskusii venovaný krátky časový úsek, ktorý bol prerušený moderátorkiným oznámením o prerušení programu, pričom po prestávke sa problematika ďalej nerozvíjala, keďže moderátorka preniesla pozornosť späť na ústrednú tému.

* * *

Z hľadiska celkového hodnotenia diskusie sme toho názoru, že moderátorka dostatočne prezentovala aj oponujúce vyjadrenia (zastávajúce druhý názorový tábor) voči názorom hlásaným protestujúcou stranou, resp. M. Drličkom:

- ohľadne spájania vojny na Ukrajine s vystúpením A. Netrebko: „...v čom bol toto protest proti ruskej agresii? A znova tá moja otázka, či znamená možno paralelu tej ruskej agresie práve ruská operná diva? Ak sa nemýlim, ona žije aj v Rakúsku a má rakúske občianstvo. Ak sa na to pozrieme takto komplexne, či to môžeme nazvať, že je to protest proti ruskej agresii.“

- smerom k organizátorom protestu: „Ak sa pozrieme na to, že organizovala ten protest Otvorená kultúra!, nie je to taký paradox, že hovoríme o otvorenej kultúre, o kultúre pre úplne všetkých? Ja som to hovorila aj v úvode, že jedným držíme palce a stojíme za nimi a hovoríme, treba ich akceptovať takí, akí sú, nech každý robí umenie, aké chce a nech si každý slobodne myslí to, čo chce, a potom stojíme pred Slovenským národným divadlom proti opernej dive, ktorá nie je nová, ktorá naozaj je stálicou na svetovej úrovni.“

- čo sa týka obecenstva v SND na koncerte A. Netrebko: „Ak sa hovorilo dnes, respektíve písala aj tá Otvorená kultúra!, že budú na tom koncerte politici a političky a my teda budeme na námestí tí všetci, ktorí sme proti organizácii takéhoto koncertu, tak snáď išli na ten koncert aj ľudia, ktorí naozaj majú záujem o kultúru ako takú a možno dávajú bokom tú politiku...“

- v prípade M. Drličkových vyhlásení o deštrukcii kultúry, za ktorou má stáť ministerka rezortu: „Pardón, tá deštrukcia, čo to znamená vôbec deštrukcia? Vy nie ste spokojný so smerovaním kultúry ako takej, v poriadku, však tá vláda skončí o dva roky. Bude zničená tá kultúra? Veď herci hrajú, divadlo funguje, skúša sa...“

- vzhľadom na názorové rozloženia v rámci SND, čo sa týka koncertu i protestu voči nemu (so zreteľom na skupinu podporujúcu koncert A. Netrebko či súčasné vedenie ministerstva kultúry SR):

„Čo sa týka tých zamestnancov, ktorí skôr súhlasia s tým súčasným dianím a pokojne aj s týmto koncertom a s rezortom kultúry, nemajú výhrady voči tomu, že reprezentujete, tá väčšia časť známejších hercov a podobne, vôbec divadlo ako také alebo vôbec napríklad činohru za taký konkrétny názor, ktorí majú oni? Lebo ak sa povedia tie najznámejšie herecké mená, ktoré vidíme napríklad aj na námestiach, na pódiiach, ktoré sa vyjadrujú, vyzerá to tak, že to sú tí herci z tej Bratislavy a z toho Slovenského národného divadla. Povedia si ľudia niekde inde. Čo na to hovoria tí, ktorí nesúhlasia s tým, že ich kolegovia stoja napríklad na námestiach a vyjadrujú sa k politike?“

„To je v poriadku, ale čo hovoria tí, ktorí s tým nesúhlasia?“

Počas diskusie sme nezaznamenali známky stránenia moderátorky smerom k hostovi relácie. Moderátorkine otázky neboli formulované tak, že by obsahovali iba dopyt na názor hosta na tému, a to

bez akýchkoľvek stanovísk či perspektív druhej strany, resp. bez vyvažovania. Diskusia ako celok tak podľa nášho názoru

neobsahovala nedostatky, ktoré by zakladali podozrenie pre možné porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa nazdávame, že vysielateľ odvysielaním programu *Téma dňa* z 30. 4. 2025 na programovej službe TA3 o cca 19:50 hod. **neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0109/SO/2025)

Monitorované vysielanie: *Téma dňa*

Deň vysielania: 30. 4. 2025

Čas vysielania: 19:50 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

19:50:00 začiatok monitorovaného záznamu a programu *Téma dňa*

Moderátorka: „V týchto chvíľach vystupuje ruská operná diva svetového formátu Anna Netrebko v opere Slovenského národného divadla. Pred ním sa však stretli umelci a občania na proteste, ktorý organizovalo združenie Otvorená kultúra!. Ako sme otvorení kultúre, ak za jednými stojíme a proti druhým protestujeme? Opýtam sa v dnešnej relácii. Začína sa *Téma dňa*. Želám vám dobrý večer.“

- zvukovo - obrazový predel v rámci programu

Moderátorka: „V dnešnej časti *Témy dňa* s bývalým generálnym riaditeľom Slovenského národného divadla Matejom Drličkom. Dobrý večer.“

Matej Drlička, bývalý generálny riaditeľ Slovenského národného divadla: „Dobrý večer.“

Moderátorka: „Ďakujem pekne, že ste prijali pozvanie a začneme tým, či ste aj vy boli na tom proteste, ktorý bol? Skončil sa práve pred chvíľou. Myslím, že po devätnástej, ak sa nemýlim. Či ste tam boli aj vy?“

Matej Drlička: „Bol som tam aj osobne, áno.“

Moderátorka: „Ako to možno hodnotíte? Ten protest sa volal Netreba nám Netrebko! Protest proti ruskej agresii a papalášizmu. Tak v čom je toto možno protest proti ruskej agresii? Rozmeníme si na drobné aj opernú divu, ale je toto naozaj vôbec témou nateraz - papalášizmus a ruská agresia v súvislosti s kultúrou a s koncertom opernej speváčky?“

Matej Drlička: „My vnímame pozvanie Anny Netrebko v tejto dobe na Slovensko, ako prejav neúcty, ako prejav bezcitnosti voči civilnému obyvateľstvu Ukrajiny, ktoré je bombardované, kde sú ľudia mučení, zabíjaní a nielen vojaci, ale aj ženy aj deti. A ja osobne mám za to, že z tej obrovskej plejády skvelých operných spevákov si mohlo Slovenské národné divadlo naozaj vyberať. To, že si vybralo Annu Netrebko, to proste nie je náhoda. To je provokácia. Je to súčasť ruskej propagandy a o tom absolútne nepochybujem. Možno, že sa k tomu dostaneme aj neskôr. Obísť pri Anne Netrebko kontext Kremľa je úplne nemožné. A potom je tu ten druhý kontext a to je ten kontext ekonomický, kde opäť zdôrazňujem slovo bezcitnosť, pretože žijeme v dobe, kedy ministerstvo kultúry postupne likviduje svoj vlastný rezort a sú nielen prepúšťaní zamestnanci, odborníci, ale sú aj rušené inštitúcie. Ja možnože divákom pripomeniem, že v priebehu uplynulého roka sa napríklad zrušili tri múzeá na východnom Slovensku, kde celkové mzdové náklady predstavovali iba niečo cez tridsaťtisíc a dôvodom pre zrušenie, oficiálnym dôvodom, bola ekonomická situácia. Takže na jednej strane ministerstvo ruší svoje vlastné inštitúcie, ktoré ho zatažia vo výške 30 000 eur ročne a na druhej strane si dovoľí koncert, ktorý keď započítame DPH a ostatné náklady, tak dosahuje výšku 300 000 eur.“

Moderátorka: „Čo je viac ako bežne, ak by prišla iná diva takéhoto svetového formátu? Stálo by to menej?“

Matej Drlička: „Nepochybne, nepochybne. Akože takáto suma je naozaj astronomická. Pre mňa je nepredstaviteľné vôbec uvažovať v kontexte Slovenska o platení takejto sumy akémukoľvek opernému spevákovi. Nepochybne sú operné divadlá, ktoré disponujú iným rozpočtom. To sú trochu iné ekonomiky, ktoré si môžu dovoliť aj takéto pánske huncútstva. Slovensko pokiaľ viem, ak sa nemýlim, tak stále konsolidujeme. Stále máme hlboko do vrečka, stále počúvame v našom sektore, v kultúrnom

sektore, že nie sú peniaze a na druhej strane tristotisíc. Ja vám to dám do kontextu v rámci národného divadla. Za tristotisíc viete urobiť dve veľké operné produkcie, dve veľké baletné produkcie, sedem - osem činoherných inscenácií. Takže využiť a vyčerpať takýto obrovský objem peňazí na jeden koncert je nehorázne a je to papalášizmus. Toto je presne papalášizmus.“

Moderátorka: „Ak sa vrátim k tej mojej otázke, že v čom bol toto protest proti ruskej agresii? A znova tá moja otázka, či znamená možno paralelu tej ruskej agresie práve ruská operná diva? Ak sa nemýlim, ona žije aj v Rakúsku a má rakúske občianstvo. Ak sa na to pozrieme takto komplexne, či to môžeme nazvať, že je to protest proti ruskej agresii?“

Matej Drlička: „Tak Anna Netrebko sa nikdy netajila svojou afinitou, svojím vzhladaním k Putinovi. Ja, samozrejme, počúvam aj argument, že sa dištancovala. Dištancovala sa mimoriadne vlašným spôsobom a dištancovala sa preto, lebo dostala úplnú stopku vo všetkých operných domoch. Bolo obdobie, kedy ona naozaj mala zrušené angažmá vo všetkých operných domoch na celom svete. Následne bola vlastne dotlačená k nejakej forme ospravedlnenia sa, respektíve dištancovania, nie ospravedlňovania, dištancovania sa od agresie. No a následne sa opäť ako keby oživil jej, oživila sa jej kariéra, ale Anna Netrebko je veľvyslancom Putinovej kultúry. Tak to jednoducho je.“

Moderátorka: „Ak sa pozrieme na to, že organizovala ten protest Otvorená kultúra!, nie je to taký paradox, že hovoríme o otvorenej kultúre, o kultúre pre úplne všetkých? Ja som to hovorila aj v úvode, že jedným držíme palce a stojíme za nimi a hovoríme, treba ich akceptovať takí, akí sú, nech každý robí umenie, aké chce a nech si každý slobodne myslí to, čo chce, a potom stojíme pred Slovenským národným divadlom proti opernej dive, ktorá nie je nová, ktorá naozaj je stálicou na svetovej úrovni.“

Matej Drlička: „Žijeme v dobe paradoxov a je to paradox a ja to pokojne zopakujem ešte raz. Žijeme ten paradox, že ministerstvo nedokáže nájsť zdroje na fungovanie domácej slovenskej kultúry, ktorá chradne, ktorá stráda, ktorá je zúfalá a na druhej strane sa nájdu prostriedky, verejné zdroje, na pozvanie ruskej umelkyne. Nemôžeme pri Anne Netrebko oddeliť kontext Kremľa, to sa jednoducho nedá. Takže verím, že je to zrozumiteľné. Otvorená kultúra! protestuje proti tomu, akým spôsobom sa ruská propaganda dostala aj do Slovenského národného divadla a ten kontext politický, ale aj ekonomický, je proste plúvancom do tváre celej kultúrnej verejnosti.“

Moderátorka: „Ak tu máme teraz nejaké predstavenia, aj v divadlách, aj v činohre, od ruských autorov, tiež by sme mali diskutovať o tom, či hrať alebo nehrať? Je ich naozaj množstvo, kde sa aj preberá vôbec ten obsah a tá mentalita, kde znázorňujete ten pôvod tej napísanej hry. Tak hovoríme teraz iba o Anne Netrebko alebo hovoríme aj vôbec komplexne o tom, čo všetko súvisí s ruskou kultúrou a vôbec s Ruskom ako takým?“

Matej Drlička: „Neviem, čo konkrétne máte na mysli, či Piotra Iljiča Čajkovského alebo Dostojevského, teda nežijúcich autorov, ktorí pokiaľ viem, tak sa nijakým spôsobom nedajú spojiť s agresiou v Rusku. Veď pre boha živého, musíme si to premietnuť do aktuálnej doby. Nikto z kultúrnej obce neodsudzuje ruskú kultúru ako takú. Ruská kultúra priniesla svetu geniálne diela vo všetkých oblastiach kultúry. Áno, ja som toto zachytil, že či ideme zrušiť aj Čajkovského Labutie jazero. Viete, to je taká otázka. No, Čajkovský naozaj nemôže za to, že aktuálne ruská armáda vraždí ukrajinských civilistov. Takže tam je pomerne hrubá deliaca čiara. Takže asi toľko na margo toho.“

Moderátorka: „Ak sa hovorilo dnes, respektíve písala aj tá Otvorená kultúra!, že budú na tom koncerte politici a političky a my teda budeme na námestí tí všetci, ktorí sme proti organizácii takéhoto koncertu. Tak snád' išli na ten koncert aj ľudia, ktorí naozaj majú záujem o kultúru ako takú a možno dávajú bokom tú politiku. Je toto pre vás možno akceptovateľné? Alebo prečo hovoríme iba o tých politikoch? Snád' tam naozaj neboli na tom vystúpení iba politici a potom hovoríme o tom papalášizme.“

Matej Drlička: „Žijeme v dobe morálnych dilem, veľmi vyostrených morálnych dilem. Ja osobne nemám potrebu súdiť nikoho, kto v tej sále teraz aktuálne sedí. Každý z nás si musí vyhodnotiť svoje vlastné správanie a svoje politické názory, svoje geopolitické názory. Anna Netrebko nespochybniteľne je skvelou speváčkou, ale aj Leni Riefenstahlová bola skvelou filmárkou a filmy Leny Riefenstahlovej sú neoddeliteľné od Hitlera tak, ako je Anna Netrebko neoddeliteľná od Putina. V počte obetí, samozrejme, neporovnávam týchto dvoch autokratov a diktátorov, ale filozoficky a ideologicky ide presne o to isté. Takže ja keď som stál teraz na námestí, tak som videl tých divákov. Môžem povedať, že za tie roky už poznám mnohé tváre operných divákov. Žiadne známe tváre som tam tentokrát nevidel, ale opäť

ktokoľvek sa rozhodne na tento koncert ísť, ktokoľvek sa rozhodne nesúhlasí s našim postojom, je to úplne v poriadku.“

Moderátorka: „Ja som sa pýtala aj preto, že to bolo interpretované tak, že tam boli primárne politici a političky súčasnej vládnej koalície, ktoré si dali zaplatiť takýto exkluzívny koncert práve v Bratislave a v Slovenskom národnom divadle. Takto to vyzerá, ak si pozrieme aj na tie statusy vôbec toho združenia. Preto som sa na to pýtala, že nie je to iba o tých, úplne o tých politikoch.“

Matej Drlička: „Ako my máme informácie zvnútra z divadla, aké počty vstupeniek sa objednávali na štátne inštitúcie. Takže, a ten počet nebol malý. Takže štát si kúpil veľké množstvo vstupeniek na tento koncert a poslal tam. Ja som, pokiaľ viem, tak dnes bolo obidené to pravidlo, že politici vstupovali hlavným vchodom cez námestie ako to bývalo ešte za éry, kedy som tam ja pracoval. Išli všetci garážou a teda ako keby tým spodným vchodom. Čiže ja neviem úplne, kto konkrétne tam je a mne to je v zásade naozaj úplne jedno. Aj tí politici sú občania Slovenskej republiky. A ešte raz, je to úplne na nich. Ak sa rozhodnú ísť na toto predstavenie, niečo tým možnože deklarujú a mnohí možnože vôbec nie. Naozaj ja poznám ľudí vo svojom okolí, ktorí striktné oddeľujú tieto kontexty a ktorí nedopustia na kvality Anny Netrebko. A to sú tie dilemy a nikto z nás nespochybňuje, teda ja určite. Ja som posledný, ktorý by spochybňoval talent Anny Netrebko.“

Moderátorka: „No budem sa na to pýtať aj, kde je tá hranica medzi politikou a kultúrou. Ale či považujete tých ľudí, ktorí tam sedia. Už ste hovorili, že by ste nemali nikoho nejako súdiť, ale či sú to podľa vás ľudia, ktorí nejako legitimizujú nejaké vyjadrenia alebo správanie alebo nie úplne jasne vyhranené postoje ku konfliktu na Ukrajine z Ruskej federácie?“

Matej Drlička: „Ja nemám rád zjednodušovanie a ja si ani nemyslím, že naša spoločnosť je polarizovaná na dva tábory. Tá spoločnosť je fragmentovaná na obrovské množstvo názorových skupín, a tak je tomu aj dnes večer v tom divadle. Dnes večer sú v divadle, ktorí podľa mňa autenticky podporujú Putinov režim a agresiu na Ukrajine, ako takí ľudia tam nepochybne dnes sú. Zároveň sú tam ľudia, ktorým je tá vojna na Ukrajine úplne ukradnutá, vôbec sa touto témou nezapodieávajú. Akože aj takáto miera cynizmu u nás existuje. Potom sú tam ľudia, ktorí, ja teraz len odhadujem, pretože neviem, kto tam je, ale popisujem ako keby aj tie naratívy, ktoré vo svojom okolí vidím, sú tam ľudia, ktorí síce odsudzujú vojnu na Ukrajine a vedia, že Anna Netrebko je spojená s Vladimírom Putinom, ale zároveň si nechcú nechať ujsť túto príležitosť. Takže ja nie som psychológ. Nejdem robiť portrét, psychologický portrét, ľudí sediacich v sále, ale myslím si, že tých motivácií, prečo dnes ľudia prišli do divadla na tento koncert je veľmi veľa a určite by som to nezjednodušoval takým spôsobom, že sú to všetko podporovatelia Vladimíra Putina, to určite nie.“

Moderátorka: „Ak hovoríte o tom, že nie sme rozdelení iba na dva tábory a je tých názorových skupín viac, možno to beriem, ale ak sa pozrieme komplexne, tak tu máme také dva názorové možno prúdy. Ak sa pozrieme aj na tú kultúru, nie je to skôr o tom, preto som sa pýtala aj na tých divákov na dnešnom koncerte, lebo väčšinou tie postoje sú také, že ak teda ideš tam, tak ja sa teda dištancujem od toho, že nevieš jasne vyjadriť nejaký postoj voči vojne na Ukrajine. Preto som sa na to pýtala, či aj takýto protest neukazuje jasne, že my sme tí lepší, pretože my sa jasne vieme postaviť na stranu Ukrajiny a vieme jasne povedať, kto je agresor. Aj tí ľudia určite vo vnútri vedia povedať, kto je agresor, len si možno nenechali ujsť, ako hovoríte, opernú divu, ktorá tu možno nebude nasledujúce roky. Preto sa na to pýtam, či to nie je potom takéto škatuľkovanie, že my vonku sme tí lepší, my budeme stáť na námestí a politici a političky budú na koncerte?“

Matej Drlička: „Otázka je?“

Moderátorka: „Či si nemyslíte, že je to interpretovaný ten protest tak, že my sme tí lepší, pretože sme na tej lepšej strane? Ak to píše aj tá Otvorená kultúra!, ale preto, že sa jasne vieme vymedziť, že toto tu nie je správne.“

Matej Drlička: „Obávam sa...“

Moderátorka: „A potom sa pozeráme na tie dva tábory.“

Matej Drlička: „Obávam sa, že sa budem opakovať. Koncert Anny Netrebko je provokáciou a veľmi bezcitným gestom voči obetiam na Ukrajine a celému kultúrnemu sektoru. Uznávam, že takéto vyhlásenie môže byť zjednodušujúce, lebo v tej sále nesedia len politici, ale my občania tejto krajiny máme niekoľko možností, ako túto krajinu zlepšovať. Napríklad výchovou svojich detí, ale aj protestami voči aktivitám vlády, s ktorými nesúhlasíme. Samozrejme, že koncert Anny Netrebko nie je priamo

aktivita vlády, ale je to prenesená aktivita štátnej inštitúcie, ktorú riadi nominantka Martiny Šimkovičovej ako členky vlády. A ja myslím, že je to absolútne legitímne, že na námestie prídu ľudia, ktorí týmto spôsobom povedia, že s týmto nesúhlasia. A teraz opakujem to ešte raz, aj s nehospodárnym nakladaním s verejnými prostriedkami, aj s mimoriadne necitlivým a nevкусným výberom umelca v danej dobe.“

Moderátorka: „Do akej miery by mala byť alebo v súčasnosti je prepojená kultúra s politikou? Odhladiť napríklad aj od toho dnešného koncertu, ak by nebol. A či možno viac, ako kedysi bola? A ja rozumiem tomu, že možno väčšia časť umelcov má výhrady voči súčasnému vedeniu, ktoré je na rezorte kultúry. Ale či naozaj hovoríme o tom, že dnes je politika v kultúre vo väčšej miere, ako bola kedysi, ak sa na to s nadhľadom pozrieme?“

Matej Drlička: „V prvom rade by som skorigoval to tvrdenie, ale nie je to len vaše tvrdenie, že sa umelci ohradujú alebo vyhradzujú voči politike Martiny Šimkovičovej. Kultúrny sektor nie je zložený len z umelcov. Je tam množstvo ďalších profesií. Mimochodom aj vedecké profesie. Politika prenikla do kultúry za uplynulý rok a pol veľmi brutálne a stala sa jej zdanlivo neoddeliteľnou súčasťou. Určitá časť z tej kultúrnej verejnosti hlasne komentuje tento jav a vstupuje tým vlastne do tej politickej arény, lebo komentuje dianie nielen v rezorte, ale vyjadruje sa už aj k ďalším rezortom a častokrát aj priamo k premiérovi tejto krajiny. Ja to nepovažujem za šťastný jav a môžem vám povedať, pretože mám za sebou naozaj stovky hodín rozhovorov nielen s umelcami, ale aj s kurátormi, ale aj s ľuďmi z produkcie, ľuďmi z ekonomických úsekov, z marketingových úsekov. Akože kultúra naozaj v sebe spája kvantum profesií a nikoho z nás neteší, že sa musíme neustále vyjadrovať k deštrukcii nášho sektora. To je, my sme sa nedobrovoľne ocitli na tej, pochybujem, že by ste dokázali nájsť na internete akékoľvek moje politické vyhlásenie pred tým, ako začala Martina Šimkovičová cielavedome a systematicky ničiť kultúrnu infraštruktúru. Takže je to naše...“

Moderátorka: „Myslíte vyjadrenie k čomu? K politike? K Martine Šimkovičovej?“

Matej Drlička: „K politike. Tak Martina Šimkovičová je súčasťou politického spektra, veľmi výraznou súčasťou. Takže na jednej strane faktom je, že nikto v kultúrnom sektore nebaží po tom, aby sa musel dennodenne vyjadrovať k politike, ale keď tá politika prenikne do vášho sveta, tak reagujete. To je jedna vec. A druhá vec, a to už sa dotýkame viac tej umeleckej oblasti, umenia samého a umelcov a umeleckých tvorcov, je veľmi naivné tvrdenie, že kultúra a politika nepatria k sebe alebo, že boli vždy oddelené alebo, že nie sú súčasťou, to je. Kultúra a politika, to je spojené. Antická dráma, ktorá je nejakým pra počiatkom činoherného divadla, od začiatku reflektovala na politiku. V amfiteátroch, v gréckych amfiteátroch, sa dramatici vyjadrovali k daniu vo veľkých mestách, vyjadrovali sa k politickým témam, kritizovali politiku, kritizovali rozhodnutia svojich vládcov a takto to ide od, nielen od tých gréckych a rímskych čias, to ide stovky a v tomto prípade tisícky rokov. Jednoducho politika a kultúra spolu fungujú. Umenie vždy reflektovalo, kritizovalo, väčšinou kritizovalo politiku. Keď veci fungujú, tak umenie sa venuje iným témam a keď veci nefungujú, tak umenie reflektuje politiku. A tá politika, možno aj preto vnímame tých činohercov tak intenzívne, pretože činohra je tou najprirodzenejšou platformou na reflexiu politiky. Predsa len v symfónii sa oveľa ťažšie pretavujú nejaké názory na politiku, ale literatúra, vizuálne umenie, neskôr filmové umenie a divadelné umenie, to prepojenie na politiku to trvá celé stáročia.“

Moderátorka: „Stojíte teda aj za tým možno čítaním tých stanovísk? Tá téma bola približne pred mesiacom do väčšej miery otvorená práve na pôde činohry, kde po predstaveniach aj čítajú divadelní herci svoje stanoviská. A ja to opäť zjednoduším, že teda umelci a herci voči smerovaniu kultúry ako takej. Čiže si za nimi v tomto stojíte? Nemalo by to byť opätovne oddelené tak, ako som hovorila, že dnes tu spájame nejakú politiku s kultúrou?“

Matej Drlička: „Tá doba je mimoriadne vyostrená. Toto to nie je, my nežijeme, minimálne v kultúre, nežijeme bežnú dobu pre nás. Ja mám 48 rokov a už som si zažil všeličo a boli obdobia, kedy som politiku naozaj sledoval len z diaľky, ale takto masívna deštrukcia, aká prebieha teraz v našom sektore, ona vlastne nemá obdobu. A keďže tá doba je bezprecedentná, minimálne v tej našej krátkej histórii samostatného Slovenska...“

Moderátorka: „Pardón, tá deštrukcia, čo to znamená vôbec deštrukcia? Vy nie ste spokojný so smerovaním kultúry ako takej. V poriadku, však tá vláda skončí o dva roky. Bude zničená tá kultúra? Ved' herci hrajú, divadlo funguje, skúša sa. Viete, keď sa na to ten divák pozerá, veľmi často sa hovorí

o tom, že dochádza tu k deštrukcii kultúry a divadla napríklad ako takého, ak spomínam ten posledný príklad. Môžeme byť možno konkrétnejší, o čom hovoríme a ako zdeštruované zostane?“

Matej Drlička: „Áno.“

Moderátorka: „Rezort kultúry.“

Matej Drlička: „Jasné, ja vám to poviem na príklade, ktorý by mohol byť veľmi zrozumiteľný aj divákovi, ktorí nežijú v Bratislave a nie sú pravidelnými návštevníkmi národného divadla, ale chodia na kultúrne podujatia, ktoré sú do veľkej miery určite podporované a financované Fondom na podporu umenia, skratka FPU. Dnes bol odvolaný riaditeľ Fondu pre podporu umenia a bol odvolaný preto, lebo odmietal urobiť nezákonný krok, ku ktorému ho vyzývala Rada, Rada, ktorú menovala ministerka Šimkovičová. Ja nechcem unavovať vašich divákov detailmi o fungovaní Fondu na podporu umenia, ale od roku 2015 fungoval Fond na podporu umenia kontinuálne až do príchodu Martiny Šimkovičovej. Prerozdeľoval každoročne pôvodne dvadsať miliónov, aktuálne už tridsať miliónov. Prerozdeľoval verejné zdroje do všetkých regiónov celej našej krajiny a podporoval nielen to, čo pani Šimkovičová alebo pán Michelko radi rozprávajú, progresívnu kultúru, ale podporoval folklórne súbory, podporoval regionálne kultúrne centrá, knižnice. Takže aj tú tradičnú kultúru, ktorá je v regiónoch. Mimochodom, väčšina prostriedkov plynula do regiónov a nie do Bratislavy. Fond pre podporu umenia fungoval spôsobom, že boli stovky členov odborných komisií, ktorí boli nominovaní odbornou verejnosťou. Tie komisie sa vždy losovali. Takže nikdy sa vopred nevedelo, kto bude v akej komisii a tie komisie skúmali tisíce projektov z rôznych oblastí, ktoré pokrývali naozaj celé spektrum umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu a následne išli na schválenie Rade FPU, za celé tie roky fungovania, odkedy tento Fond vlastne ešte spustil Marek Maďarič, minister za Smer. Samozrejme, vždy sa vyskytli nejakí nespokojní uchádzači, ktorí nedostali grant. Bol to aj môj prípad, že som nedostal grant. Jednoducho tak to je, že keď je súťaž, tak nie každý môže vyhrať. Tie chyby sa postupne opravovali a Fond fungoval naozaj veľmi kvalitne. Prišla ministerka Šimkovičová, zmenila počet členov Rady tak, aby získala nad tou Radou kontrolu. Začala postupne ignorovať zasadnutia. Členovia Rady nechodili na zasadnutia, blokovali Fond, začali odchádzať členovia komisií a ten Fond je aktuálne totálne zablokovaný. Nie sú žiadne výzvy, neodchádzajú žiadne zdroje, ale nie progresívnym umelcom z Bratislavy, neodchádzajú peniaze do regiónov.“

Moderátorka: „...členmi Rady vlastne...“

Matej Drlička: „Ktorí boli nominovaní...“

Moderátorka: „...ktorí boli...“

Matej Drlička: „...pani ministerkou Šimkovičovou.“

Moderátorka: „Aj...“

Matej Drlička: „Takže keď hovoríme, je to len, viem, že hovorím dlho, ale veci sa vysvetľujú. Akože vec sa zničí rýchlo alebo klamstvo sa pustí rýchlo, ale vysvetliť trvá trochu dlhšie. Ako tu dnes sedíme, Fond na podporu umenia nefunguje, je zničený. To je tá deštrukcia, o ktorej hovorím. Tridsať miliónov verejných zdrojov sa nedostane poberateľom, oprávneným poberateľom, ktorí splnili kritériá transparentnej súťaže a boli vyhodnotení členmi odborných komisií, pretože Rada to zablokovala.“

Moderátorka: „Nateraz poviem. Budeme pokračovať v našej debate. Nateraz poviem, že som k vám pozývala, buď k vám alebo do druhej časti, aj koalického poslanca alebo politika, ktorý by možno bol na tej druhej názorovej strane, aby vedeli aj diváci. Milí Diváci o pár sekúnd, po krátkej reklame, sme späť a budeme pokračovať v našej debate.“

- prerušenie programu *Téma dňa*

- zvukovo – obrazový predel

- reklama

- zvukovo – obrazový predel

- pokračovanie programu *Téma dňa*

Moderátorka: „Pokračujeme v *Téme dňa*. Dovoľte mi ešte sa troška vrátiť k tej nosnej téme, a to je práve koncert ruskej divy Anny Netrebko. Aké boli možno reakcie? Ste bývalý riaditeľ Slovenského národného divadla. Pamätáte si na nejaké nezhody, ktoré boli aj medzi činohrou a operou a podobne.“

Aké sú reakcie dnes vo vnútri divadla na takýto dnešný koncert? Ak nerátame tých najznámejších hercov, ktorí napríklad aj dnes boli na tom proteste. Ak sa nemýlim, Zuzana Fialová čítala svoje stanovisko k tomuto. Aké sú nálady vo vnútri? Sú všetci proti takýmto krokom, ktoré sa dejú? Sú všetci do jedného aj odporcom, napríklad smerovania kultúry ako takej? Viete, kam smerujem.“

Matej Drlička: „Odpoveď poznáte. Nie všetci, sme rôznorodí a ja som to povedal v mnohých rozhovoroch. Zamestnancov v národnom divadle, keď som odchádzal, bolo niečo cez osemsto a medzi nimi sú voliči Smeru, Hlasu, SNS, Progresívneho Slovenska a Republiky. Je to úplne legitímne. To znamená, že určite aj medzi mnohými kolegami a kolegyňami národného divadla sú takí, ktorí sú radi, že Anna Netrebko dneska spieva. Určite sú spokojní aj s prácou ministerky Šimkovičovej, úplne bez pochyb. Ja som na námestí dnes videl veľa kolegýň a kolegov z národného divadla. Od môjho odvolania uplynulo naozaj už veľa mesiacov. Ja nie som s bývalými kolegyňami a kolegami, s výnimkou tie naj akeby užšie vzťahy, v pravidelnom kontakte. Kde tu sa mi niekto ozve. Mám pomerne, napriek tomu, že sa mi to zle počúva, veľa informácií o tom, ako národné divadlo vo vnútri nefunguje a akým problémom čelí. Ale teda, tak ako pri tých divákoch, viem o konkrétnych hudobníkoch v orchestri, ktorí teraz hrajú v tom orchestri, ktorí sa hanbia za to, že tam sedia, ktorí sa cítia mimoriadne diskomfortne, pretože nestotožňujú sa s tým. Ale tak majú to v rámci pracovného úväzku, tak to urobia, zahrajú tam, ale nie je im dobre. A potom sú tam určite kolegovia, ktorí sú úplne šťastní, že spievajú s Annou Netrebko.“

Moderátorka: „Čo sa týka tých zamestnancov, ktorí skôr súhlasia s tým súčasným dianím a pokojne aj s týmto koncertom a s rezortom kultúry, nemajú výhrady voči tomu, že reprezentujete, tá väčšia časť známejších hercov a podobne, vôbec divadlo ako také alebo vôbec napríklad činohru za taký konkrétny názor, ktorí majú oni? Lebo ak sa povedia tie najznámejšie herecké mená, ktoré vidíme napríklad aj na námestiach, na pódioch, ktoré sa vyjadrujú, vyzerá to tak, že to sú tí herci z tej Bratislavy a z toho Slovenského národného divadla. Povedia si ľudia niekde inde. Čo na to hovoria tí, ktorí nesúhlasia s tým, že ich kolegovia stoja napríklad na námestiach a vyjadrujú sa k politike?“

Matej Drlička: „Tak je úplne prirodzené, že na tribúny sú pozývaní herci, pretože majú určitý dar reči a jednak sú, samozrejme, vytrénovaní na to, aby hovorili pred veľkým davom. Takže to je ako keby z toho profesionálneho hľadiska. Tí herci sú, samozrejme, v menšej miere z Bratislavy, vo väčšej miere zo zvyšku Slovenska. Ja to považujem za úplne logický moment, že na tribúny chodia herci, lebo proste sú zvyknutí na príhovory pred veľkým davom. V národnom divadle je veľmi veľa ľudí zo všetkých možných profesií, ktorí nesúhlasia s politikou Martiny Šimkovičovej, ani s riadením divadla pod vedením aktuálnej poverenej riaditeľky, ale je úplne prirodzené, že nepôjde rozprávať na pódium účtovníčka alebo tam nepôjde rozprávať maskérka, lebo by sa necítila komfortne na tribúne.“

Moderátorka: „To je v poriadku, ale čo hovoria tí, ktorí s tým nesúhlasia? Napríklad...“

Matej Drlička: „To ja neviem.“

Moderátorka: „...že sú. Tak ste bývalý riaditeľ, tak preto sa na to pýtam, či nemáte možno informácie alebo, vôbec v tej kultúry máte nejaké kontakty, ako sa vlastne vo vnútri nejako funguje? Nemusíte mať na to komunikáciu.“

Matej Drlička: „Jasné. Pozrite, rôzne osobnosti, nielen herci, ale aj spisovatelia, výtvarníci slobodne prejavujú svoj názor a niektorí lepšie, niektorí horšie, formulujú svoje myšlienky a svoju konkrétnu kritiku. Nikto nebráni predsa aj fanúšikom tejto politiky, aby sa vyjadrili, aby si zvolali svoj protest, aby si natočili video, aby si dali svoj status. Ja, vieme, ako fungujú sociálne siete, že keďže ja si nevyhľadávam krajne pravicové témy, tak na mňa možnože niektorí moji bývalí kolegovia, kolegyne nevyskakujú na sociálnych sieťach, ale ja neviem o tom, že by komukoľvek bolo bránené, aby sa zastal ministerky Šimkovičovej.“

Moderátorka: „Uzavriem to, budeme aj končiť, poslednou otázkou. Ak si porovnáme vedenie rezortu a vedenie divadla vôbec, úroveň kultúry, ktorá je tu teraz a ktorá tu bola pri napríklad posledných vládach, pamätáme si časy Covidu a ministerku Milanovú, ktorej ste napríklad vyčítali, že nedostatočne zakročila a nestarala sa o vás dostatočne a neurobila dostatočné kroky na to, aby sa postarala vôbec o umelcov, ak si to teraz porovnáme?“

Matej Drlička: „Pri ministerke Milanovej sa dala vyčítať ako keby slabá aktivita. Treba povedať, že Covid zamiešal karty, ale, áno, aj ja som bol ako keby myslím si, že veľmi zrozumiteľným kritikom tých problémov. To, čo je dnes, a ja to zopakujem, je deštrukcia toho rezortu a aby som možnože odpovedal

komplexnejšie, ale veľmi krátko, na tú vašu otázku, že čo je tá deštrukcia. Na konci mája, 29. a 30. mája, organizujeme v rámci Otvorenej kultúry! medzinárodnú konferenciu dvojdnú, na ktorú prídu spíkri z celej Európskej únie, prídu rektori univerzít, primátori miest, zástupcovia Európskej únie, prídu riaditelia, prezidenti veľkých medzinárodných inštitúcií, platforiem, a tak ďalej. Budeme sa rozprávať o tom, čo sa deje na Slovensku, prečo sa to deje, aký to bude mať vplyv na ďalší vývoj kultúrnych politík v Európe a bude to aj určitý odpočet práce ministerky Šimkovičovej, pretože budeme veľmi fakticky prechádzať jednotlivé inštitúcie a o tej deštrukcii budeme hovoriť veľmi podrobne na tejto konferencii. Ja som ministerku Šimkovičovú pozval na túto konferenciu, poslal som jej oficiálnu pozvánku a ešte ju určite minimálne raz pošlem. Pozval som ju do panela. Súčasťou tohto panela, do ktorého pozývam, kde ideme debatovať o tom, že či naozaj konzervatívne a progresívne sú dva nepriateľské tábory, pretože my v kultúre to tak naozaj nevnímame, a v tom paneli bude napríklad kapucínsky kňaz, bude tam aj zástupca tej progresívnejšej kultúrnej sféry. Bude to veľmi pestrý panel a ja verím, že ministerka Šimkovičová prijme naše pozvanie a že sa zúčastní tohto panela a možnože nám konečne vysvetlí, že čo je vlastne jej stratégia.“

Moderátorka: „Nemáte nateraz odpoveď?“

Matej Drlička: „Nateraz nie.“

Moderátorka: „Že či sa tak stane. Ďakujem pekne, že ste prijali pozvanie do Témy dňa pán Drlička.“

Matej Drlička: „Ďakujem za pozvanie.“

Moderátorka: „Milí diváci, ja vám ďakujem pekne a teším sa na vás opäť v pondelok o 19:50. Majte sa pekne.“

20:21:02 koniec programu Téma dňa

- zvukovo – obrazový predel
- reklama
- zvukovo – obrazový predel
- upútavka na program *Ekonomika+*
- sponzorský odkaz
- zvukovo – obrazový predel
- upútavka na program *V politike*

20:24:59 koniec monitorovaného záznamu